

INSPIRATIVNÍ OSOBNOSTI PRO LÉKAŘSKOU ETIKU

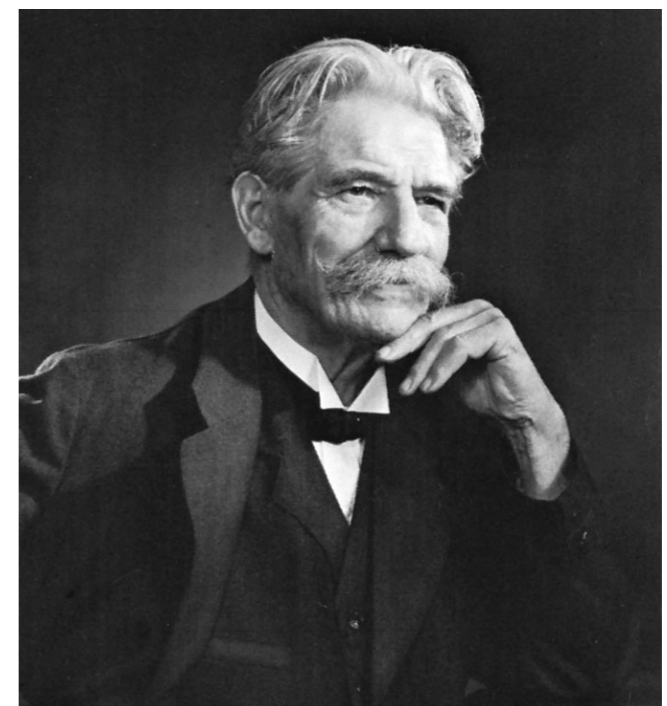

UNIVERZITA KARLOVA
3. lékařská fakulta

as. MUDr. Tereza Pinkasová
Ústav etiky a humanitních studií

„Etika je činnost směřující
k vnitřní dokonalosti
lidské osobnosti.“

Albert Schweitzer
(1875 – 1965)
teolog, lékař, varhaník

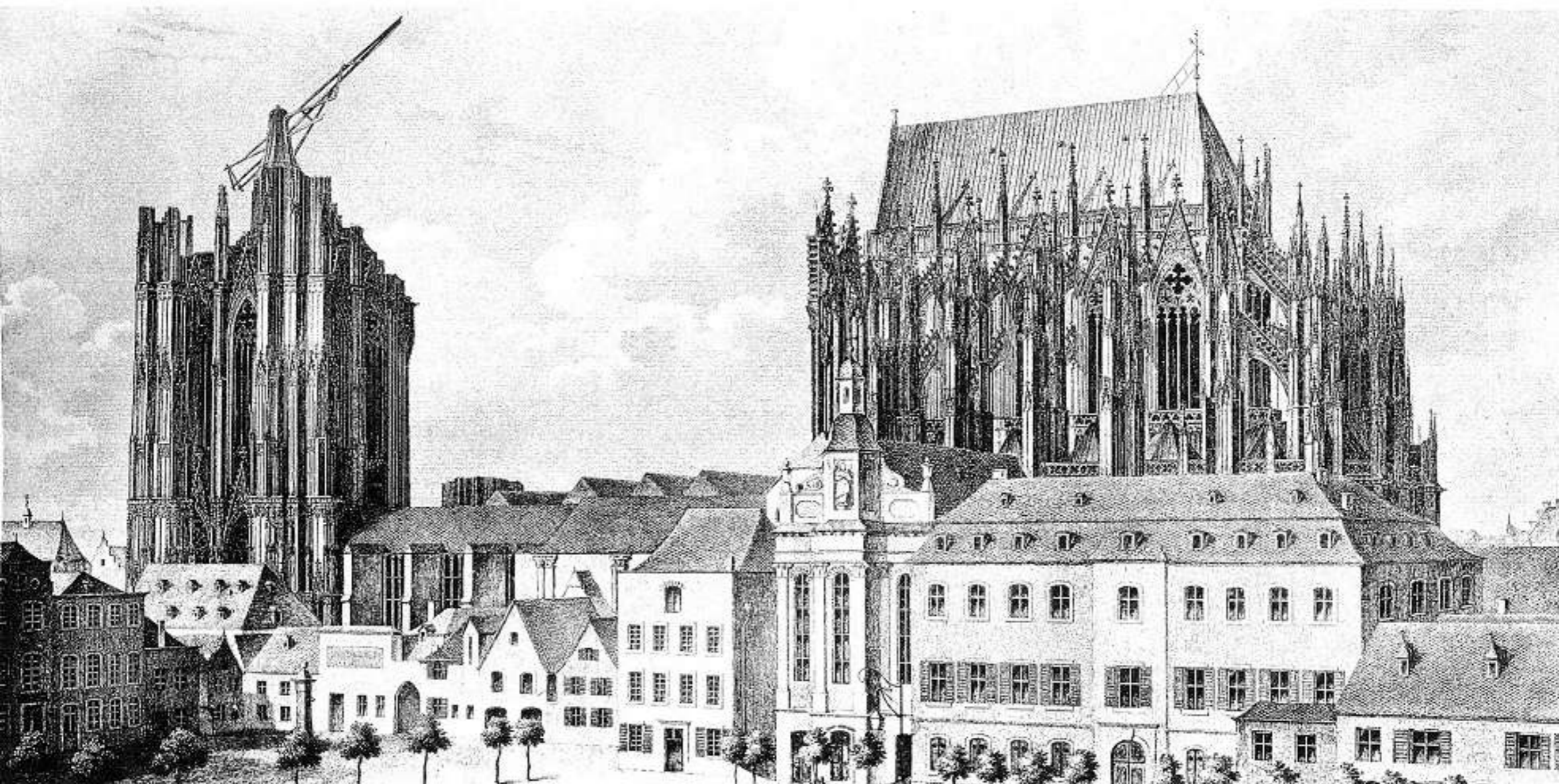

*„Je hanba, že se někdo
dovede namáhat po mnoho let,
aby se stal dobrým lékařem,
obhájcem, učitelem nebo geometrem,
a přitom **není ochoten
namáhat se** příslušně dlouhý čas,
aby se stal dobrým člověkem.“*

Galén
(129 – 200 n.l.)

neschopnost vidět dlouhodobé cíle

21. 11. 1344

základní kámen

katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha

Karel IV.

arcibiskup Arnošt z Pardubic

Jan Lucemburský

v souvislosti s povýšením pražského biskupství
na arcibiskupství

Mistr Matyáš z Arrasu (1290 – 1352)

Mistr Petr Parlář (1332/3 – 1399)

Václav a Jan Parlářovi (1357 – 1404) (1359 – 1406)

Josef Kranner (1801 – 1871)

Josef Mocker (1835 – 1899)

Kamil Hilbert (1869 – 1933)

Vincenc Morstadt. Praha. Chrám sv. Víta od západu. 1825

Vincenc Morstadt. Praha. Chrám sv. Víta od třetího nádvoří Pražského hradu. 1825

1887

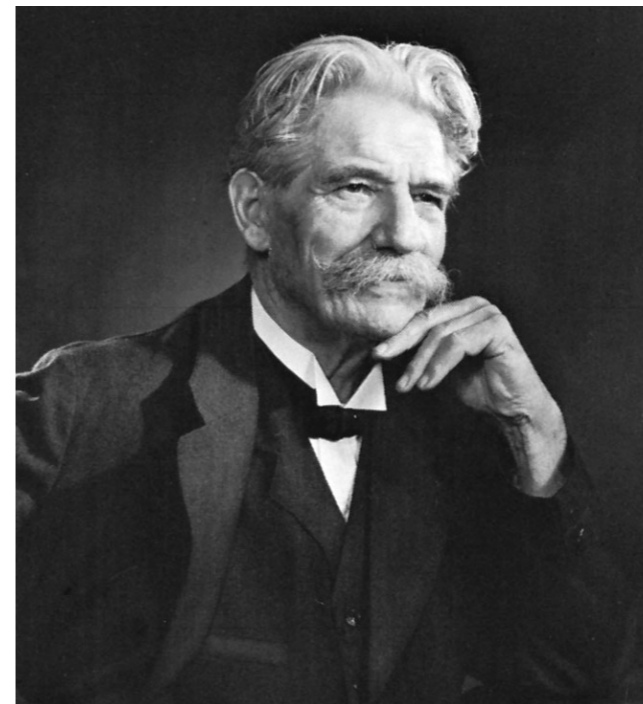
12. 5. 1929 znovuvysvěcení chrámu sv. Víta

585 let

*„Etika se musí vypořádat s třemi protivníky:
s bezmyšlenkovostí,
s egoistickou sebezáchovou
a se společností.“*

Albert Schweitzer
(1875 – 1965)
teolog, lékař, varhaník

„Etika znamená, že se chováme o něco lépe,
než je nezbytně nutné.“

Will Cuppy
(1884 – 1949)
americký spisovatel a literární kritik

An impressionist painting of a person in a white dress, possibly a woman, sitting or standing in a landscape. The style is characterized by visible brushstrokes and a soft, hazy atmosphere. The colors are muted and blended, typical of the Impressionist movement. The text is overlaid on a semi-transparent white rectangular area in the center of the image.

inspirativní osobnosti

The background is a painting of a person in a white robe, possibly a monk or a scholar, sitting at a desk and writing. The painting is in a soft, impressionistic style with visible brushstrokes. The colors are muted, with a lot of white and light tones, and some darker areas in the background. The overall mood is contemplative and focused.

PRVNÍ PŘÍBĚH

Albert Schweitzer

*„Hledej, zda se nenajde
použití pro tvoji lidskost.“*

Albert Schweitzer

nar. 14.1.1875
Kaysersberg,
Horní Alsasko

otec farář (luterán)

- vystudoval **filosofii** ve Štrasburku
- 1899 doktorát z **filosofie**
- 1900 doktorát z **teologie**

v Paříži studoval
hru na varhany a na klavír

Charles-Marie Widor
ředitel Pařížské
konzervatoře

Marie Jaëll
žačka Liszta,
Sant-Saënsa a Rubinsteina

- od r. 1900 **vikářem** v kostele sv. Mikuláše ve Štrasburku
- 1902 **docentem teologie**

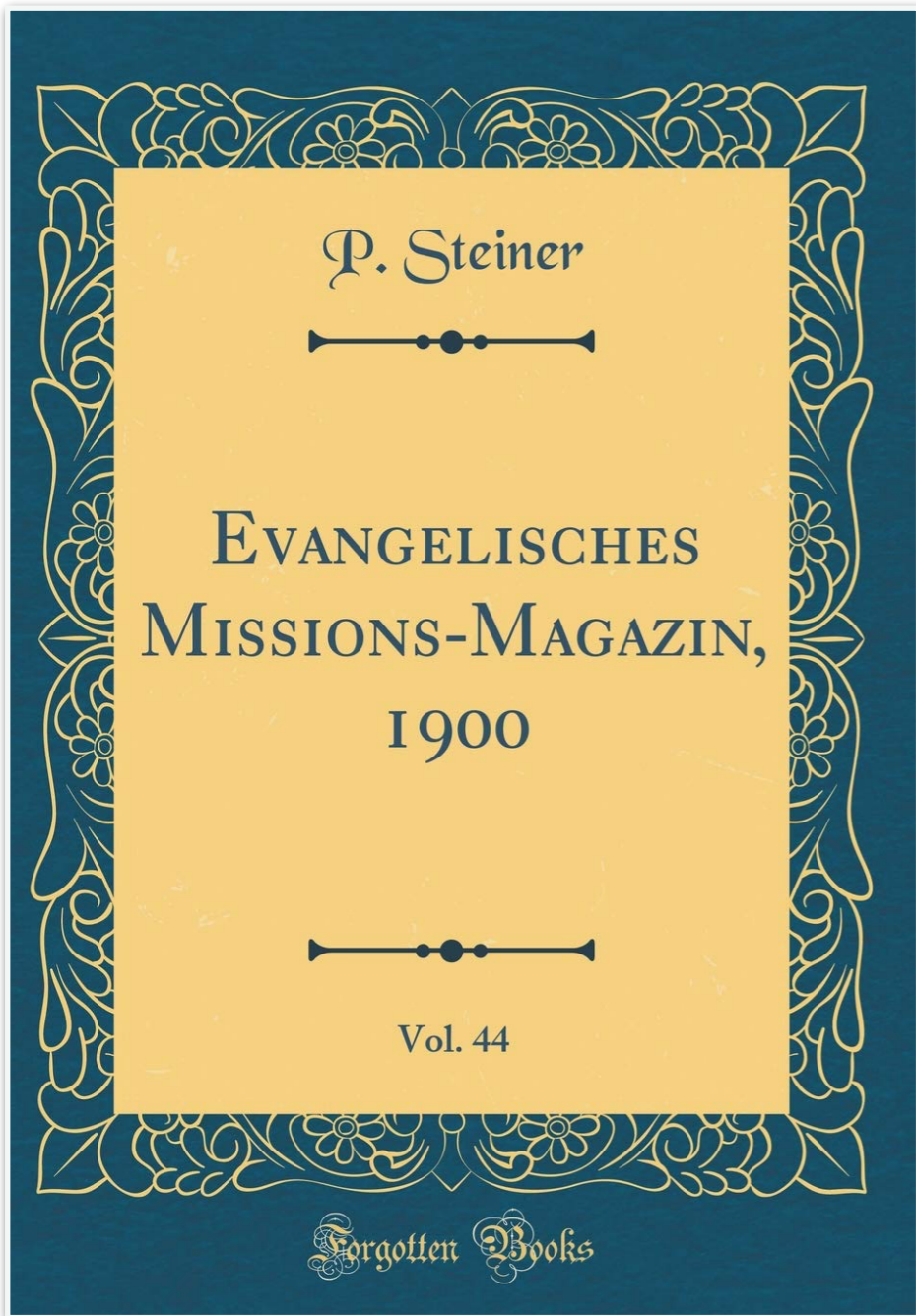

ve svých 30 letech
se rozhodl,
že zcela změnil svůj život

1905 začal studovat

medicínu

ve Štrasburku

1912 promoce oženil se s Helenou Bresslau

1913

odjíždí do
Lambaréné,

kde zakládá
vlastní
nemocnici

A Mrs Leona Pace Mac Eadyen avec mes bonnes pensées
 Lambaréné 20.9.1960

Albert Schweitzer

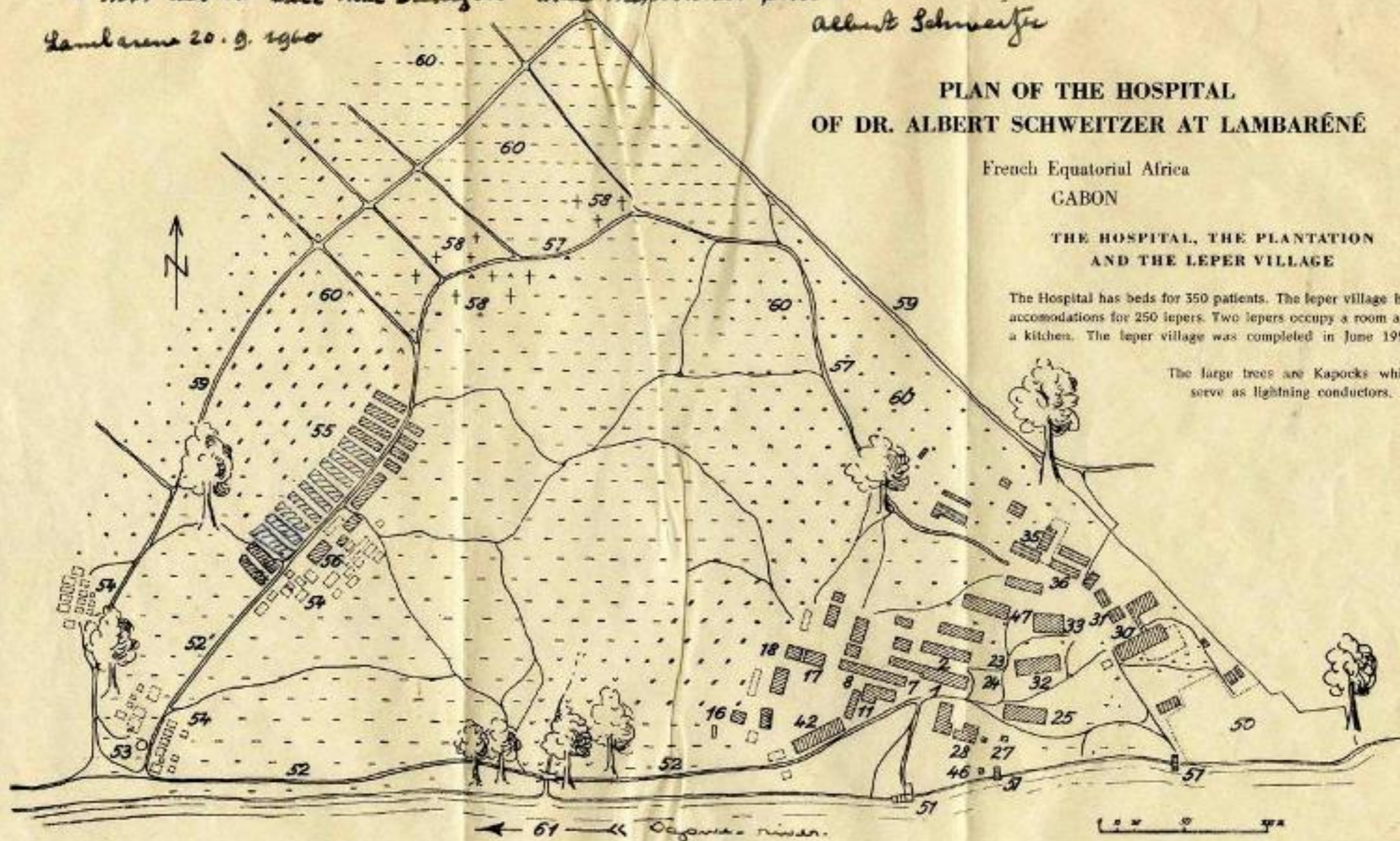
PLAN OF THE HOSPITAL OF DR. ALBERT SCHWEITZER AT LAMBARÉNÉ

French Equatorial Africa
 GABON

THE HOSPITAL, THE PLANTATION AND THE LEPER VILLAGE

The Hospital has beds for 350 patients. The leper village has accommodations for 250 lepers. Two lepers occupy a room and a kitchen. The leper village was completed in June 1955.

The large trees are Kapoeks which serve as lightning conductors.

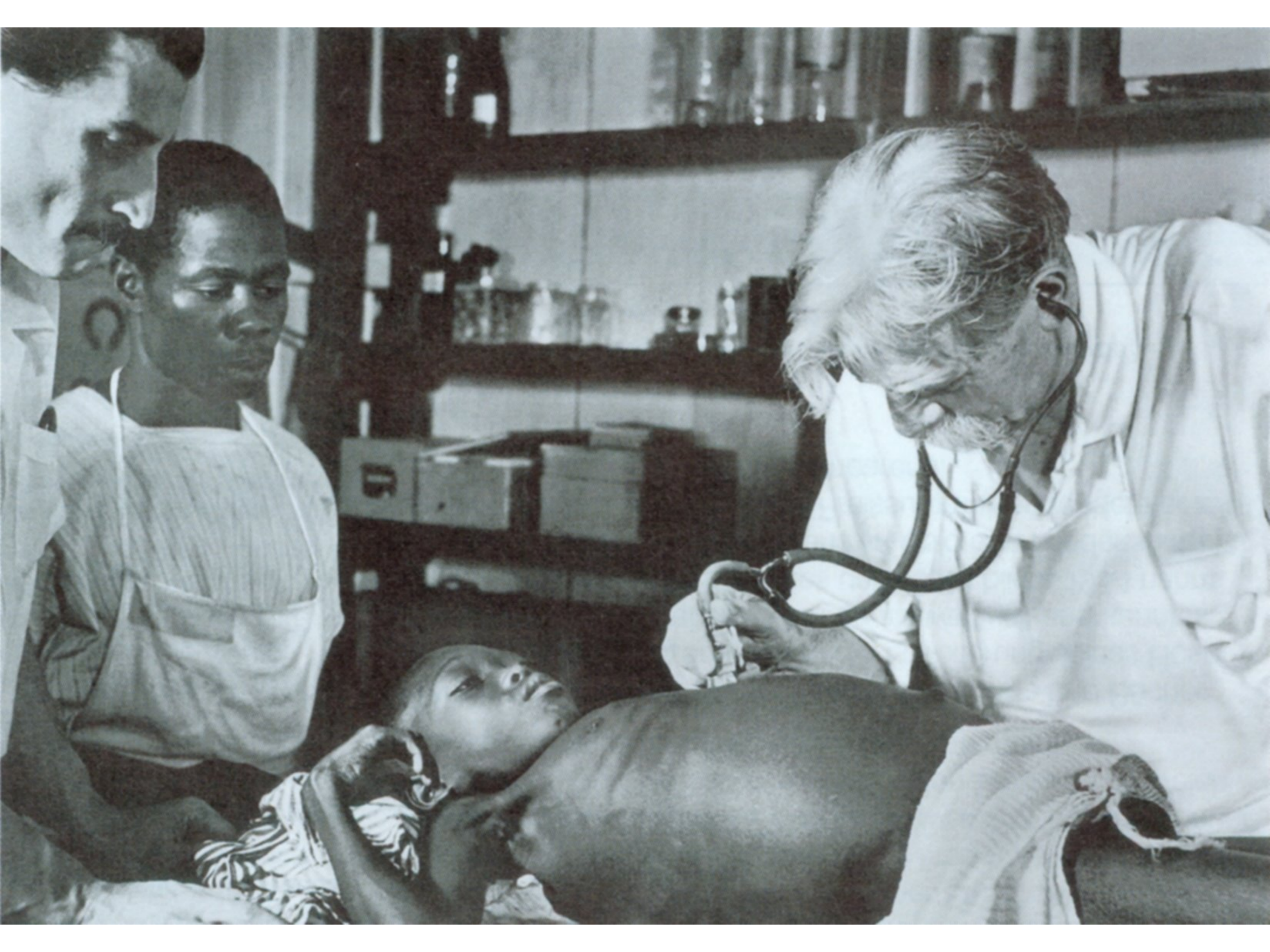

NUMERICAL GUIDE

1. Consultative rooms and operating theatre	18. Anatomy	35. Stable and building for storing housing materials	53. Wells for the leper village
2. Post-operative cases	23. Large water reservoir built in beton	36. Goat house and building for storing housing materials	54. First primitive housing for the lepers
7. Food supply building for the hospital	24. The bell	42. Building for seriously ill patients	55. New leper village
8. Site for patients who come from far-off villages in the interior.	25. Building for housing European patients	46. Wells for the dry season	56. «Case» Greta Lagerfelt
11. Site for gravely ill patients	27. The wells	47. «Case» Sans-Souci	57. Higher path to the leper village
16. Building for mentally ill patients who are in an agitated state	28. Hangar for embarkation and repair room	50. Vegetable garden	58. Cemetery
17. Building for mentally ill patients who are in a calm state	31. Kitchen and storeroom for reserve food supply	51. Jetties	59. Road
	32. Building for housing Europeans	52. Lower path to the leper village	60. Fruit tree plantings
	33. Dining Hall		61. The Ogouwe River

L'HOPITAL
DU
DOCTEUR

Albert Schweitzer

VOUS
SOUHAITE
La
BIENVENUE

JOACH

Nemocnici **financoval:**

- z vlastních prostředků,
- z darů,
- ze svých varhanních koncertů.

1914

Schweitzerovi = **Němci** ve francouzské kolonii

=> **drženi jako zajatci,**
Schweitzer pracoval pod dohledem

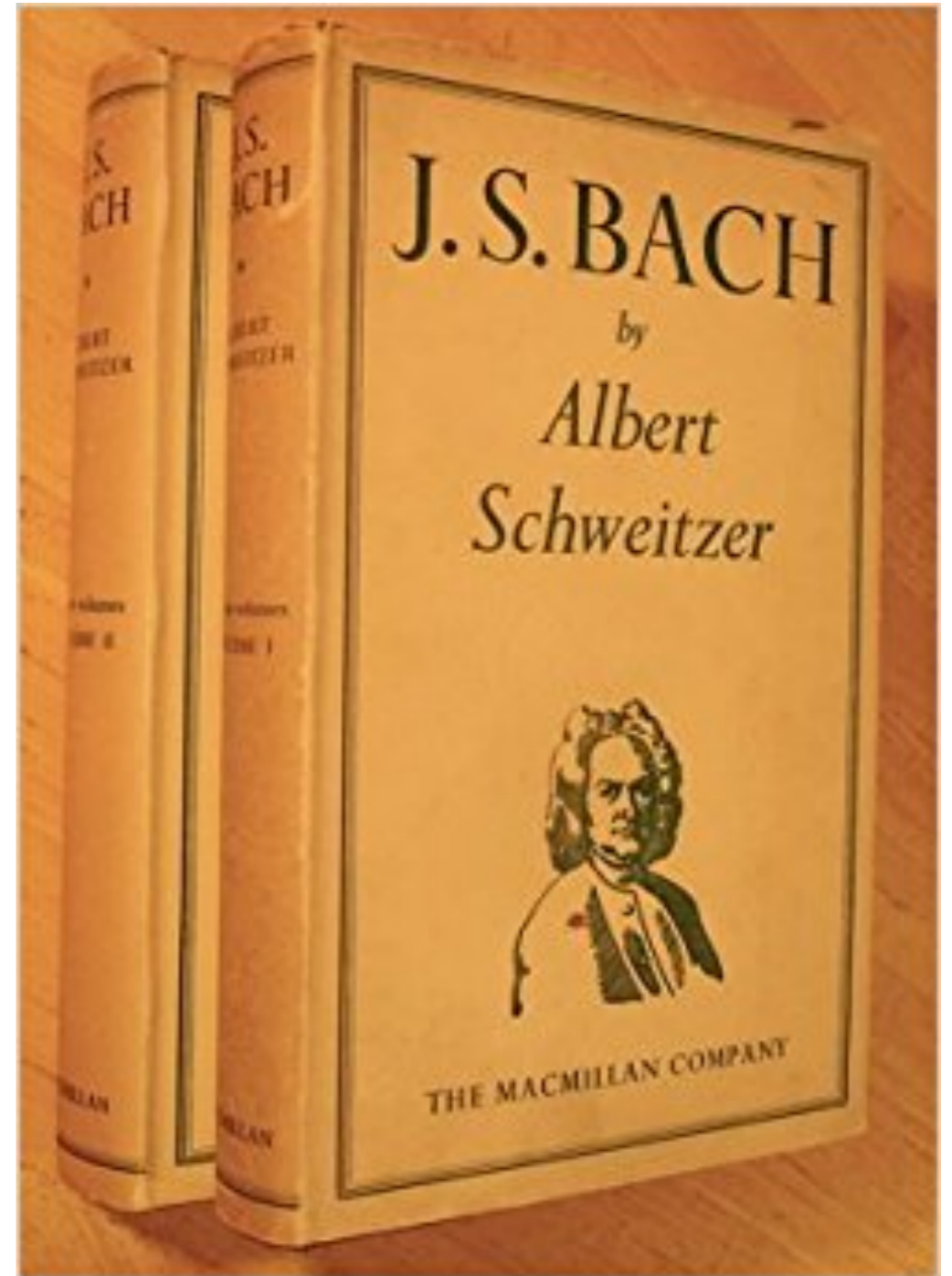

1917 deportování do Francie

1918 propuštění

Schweitzer musí sehnat
nové prostředky
pro cestu zpět do Afriky.

kostel sv. Michala v Jirchářích

Casino ADMIRAL
Národní

Vzorkovna

Kavárna Slavia

Café Louvre

Socha Fra

Národní divadlo

Národní třída

Národní divadlo

Kostel sv. Voršily

Národní třída

Galerie Nová síň

Safestay Praha

Národní třída

Galerie Do

Pa

Groove Bar

Kostel sv. Michala
v Jirchářích

Lazarská

Unive

Pedag

Národní divadlo

Prague Golf & Games

Kostel Nejs

Lazarská

Lazarská

Google
U TIEKU Nebe Cocktail

ALBERT SCHWEITZER

† 1875 KAYSERSBERG † 1965 LAMBARÉNE

ZDE KONCERTOVAL V LETECH 1923 A 1928

KOSTEL SV. MICHALA
V JIRCHÁŘÍCH

evangelický kostel
Děčín – Podmokly

evangelický kostel v Mariánských Lázních

... ZA OCEÁNEM
POŘADÁ JOSEF FISCHER

SVAZEK

VI

V PRAZE 1935

NAKLADATELSTVÍ „ORBIS“ V PRAZE XII

ALBERT SCHWEITZER

LIDÉ

V PRALESÍCH

S PŘÍLOHAMI

V PRAZE 1935

NAKLADATELSTVÍ „ORBIS“ V PRAZE XII

1921 kniha Lidé v pralesích

Lidé v pralesích

- práce lékaře v Africe
- mentalita domorodců
- formuluje myšlenky **filosofie úcty k životu:**
žádný život nesmí být
zničen zbytečně
a svévolně

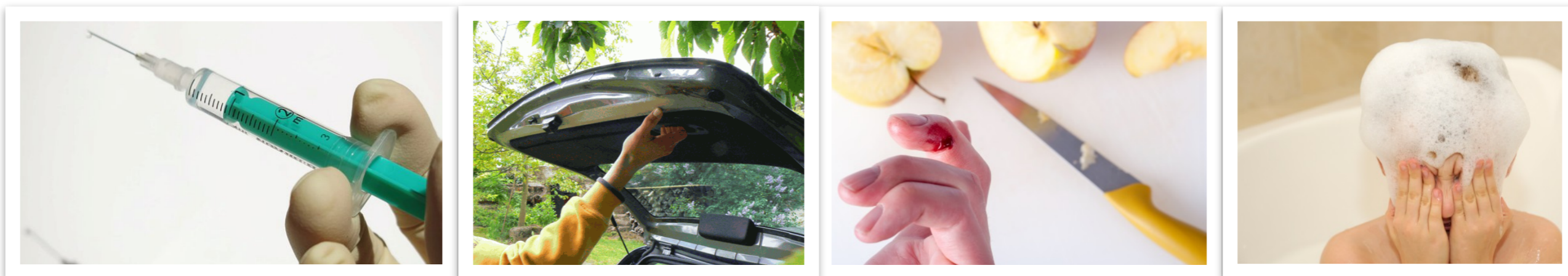

Dr. Sophie Trawalter
Univeristy of Virginia

výzkum predikce míry bolesti (2012) **medici + budoucí zdravotní sestry**

Jak moc bolí:

nejdřív hodnotit u sebe, pak u osoby na fotografii

U osob černé pleti očekávali menší míru bolesti.

A group of seven healthcare professionals, four men and three women, are standing in a line outdoors. They are wearing white lab coats or scrubs. Some have stethoscopes around their necks. They are smiling and have their arms around each other's shoulders. In the background, there is a sign for 'ITIBO HEALTH CENTRE' with a heart logo containing the letters 'S', 'D', and 'A'. The sign also mentions 'P.O. BOX 285', 'NYAMIRA - KENYA', and 'We Treat God'. The setting appears to be a rural area with trees and a green gate.

**Jako nejvíce lidské
hodnotíme lidi, kteří mají nám
nejpodobnější vlastnosti.**

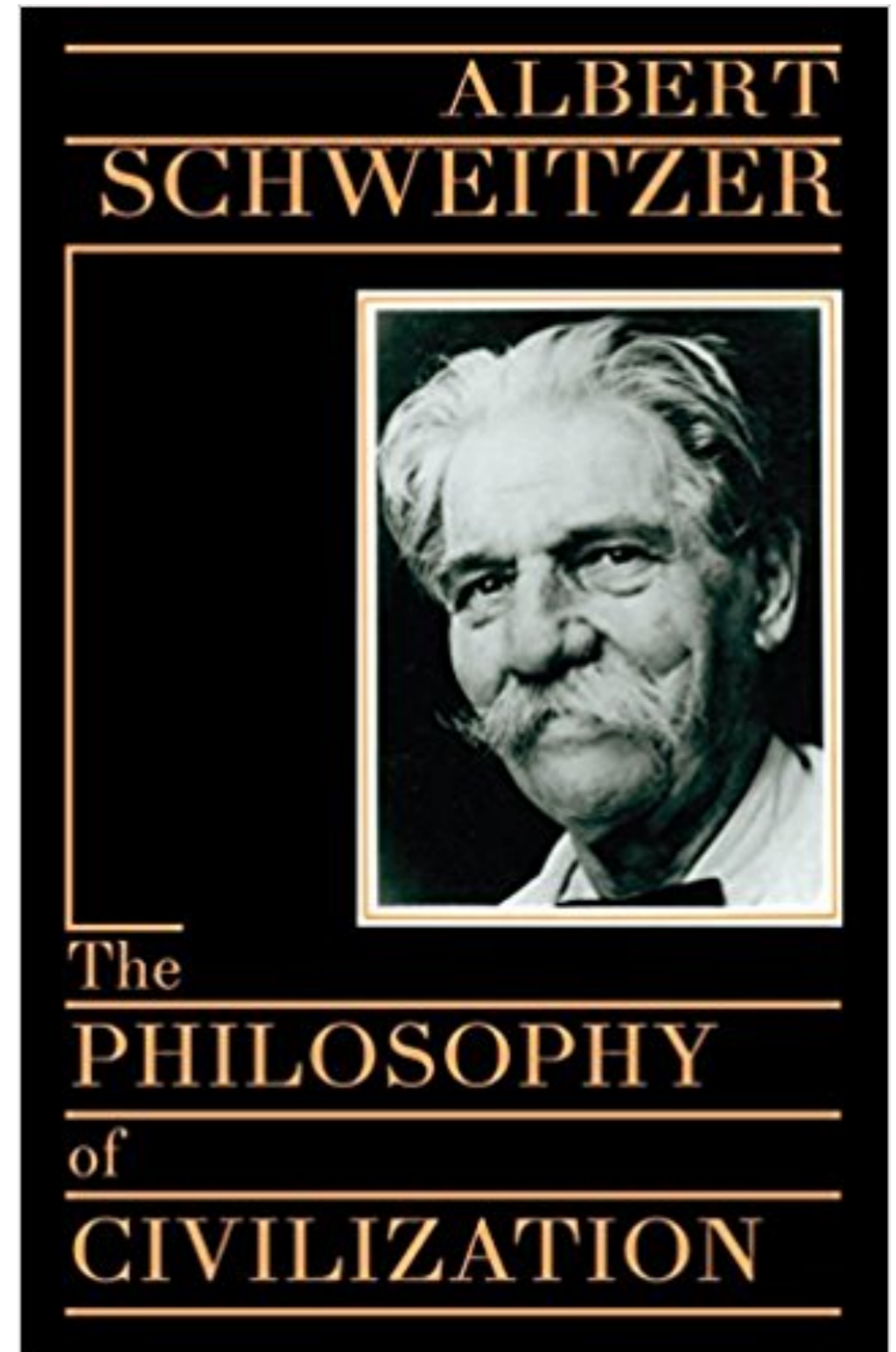
Jeroen Vaes, Maria Paola Paladino
Univerzita di Trento, Itálie

*„Člověk je etický pouze tehdy,
pokud mu je posvátný všechnen život
a pomáhá všemu živému.“*

Albert Schweitzer

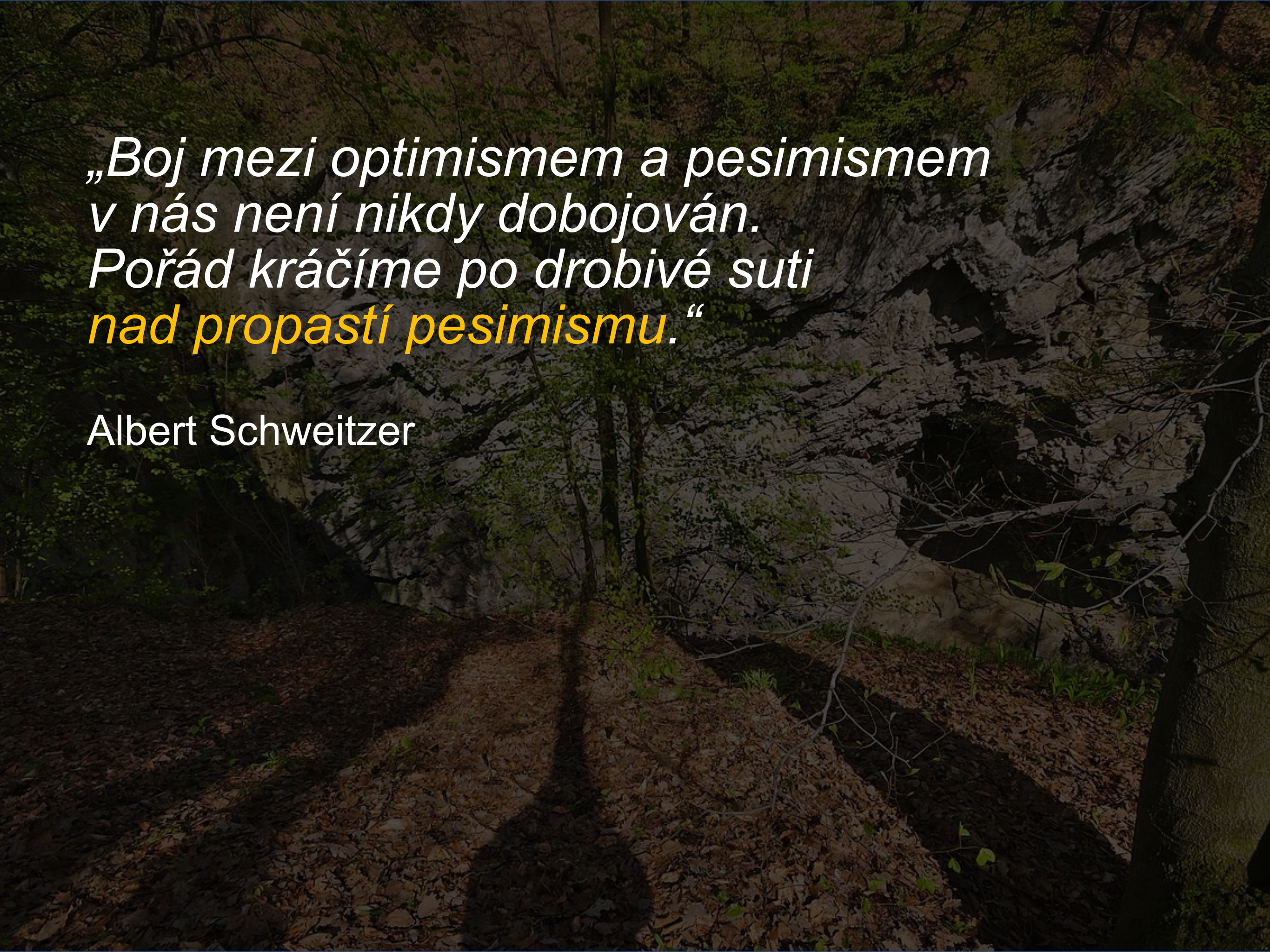
1923 Filosofie civilizace

- civilizace může být zdravá a stabilní jedině tehdy, je-li její **vidění světa optimistické a etické**
- rozpracování filosofie úcty k životu
- důraz na duchovní a **etickou sebereflexi**

1924 návrat do Lambaréné, obnovuje poničenou nemocnici

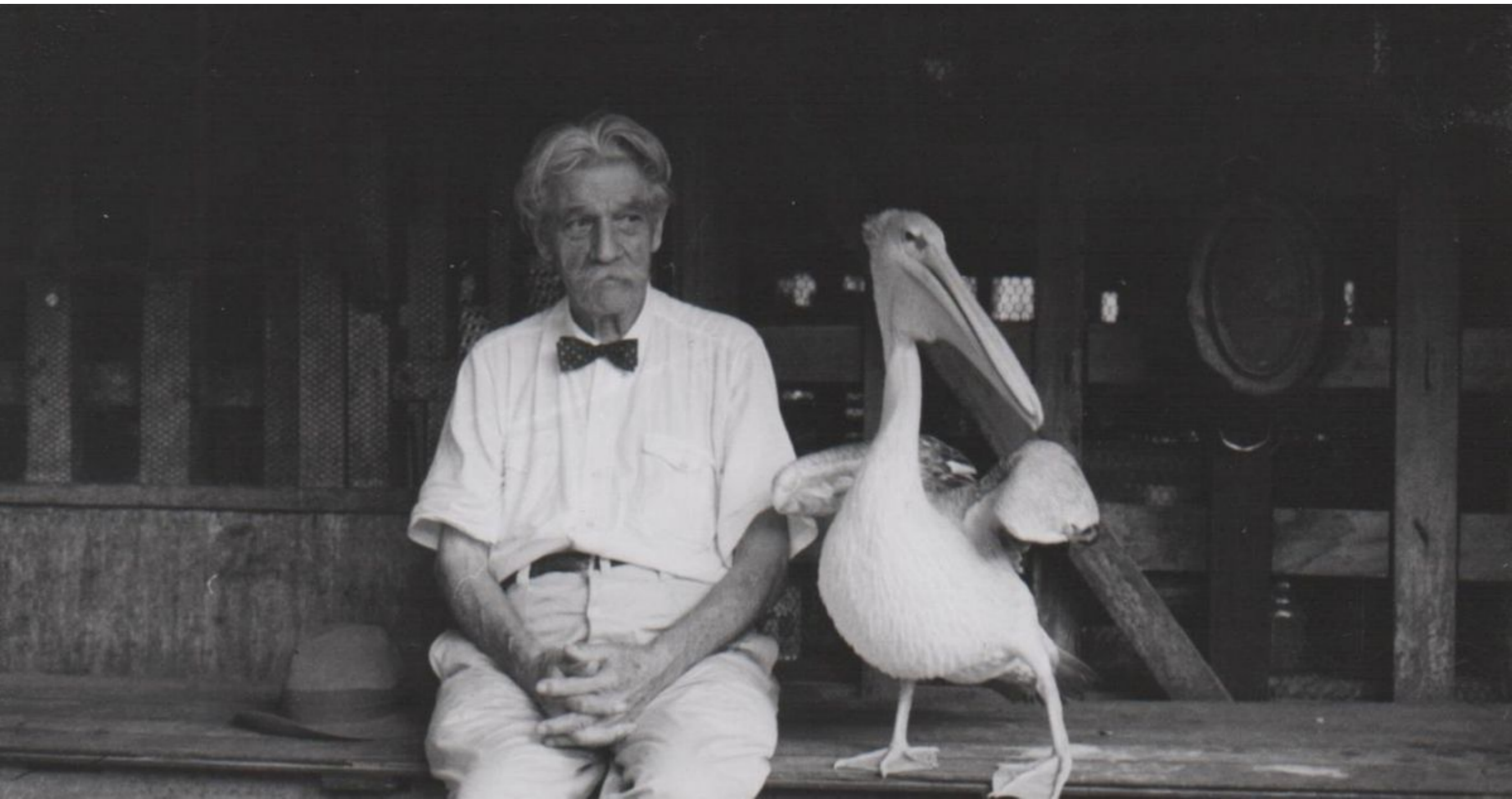
*„Boj mezi optimismem a pesimismem
v nás není nikdy dobojován.
Pořád kráčíme po drobivé suti
nad propastí pesimismu.“*

Albert Schweitzer

*„Na otázku, zda jsem pesimista nebo optimista odpovídám, že **mé poznání je pesimistické,** ale **mé chtění a naděje jsou optimistické.**“*

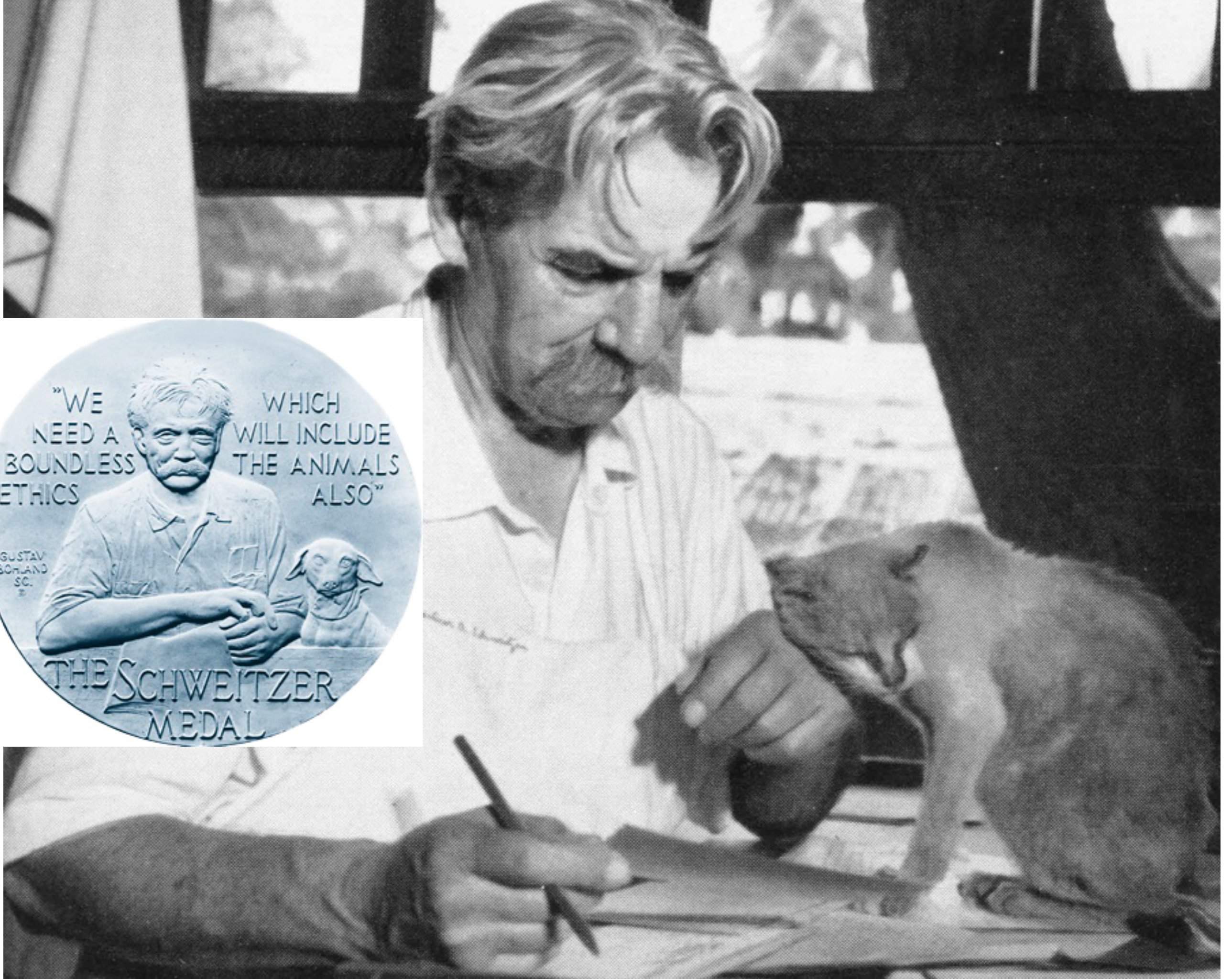
Albert Schweitzer

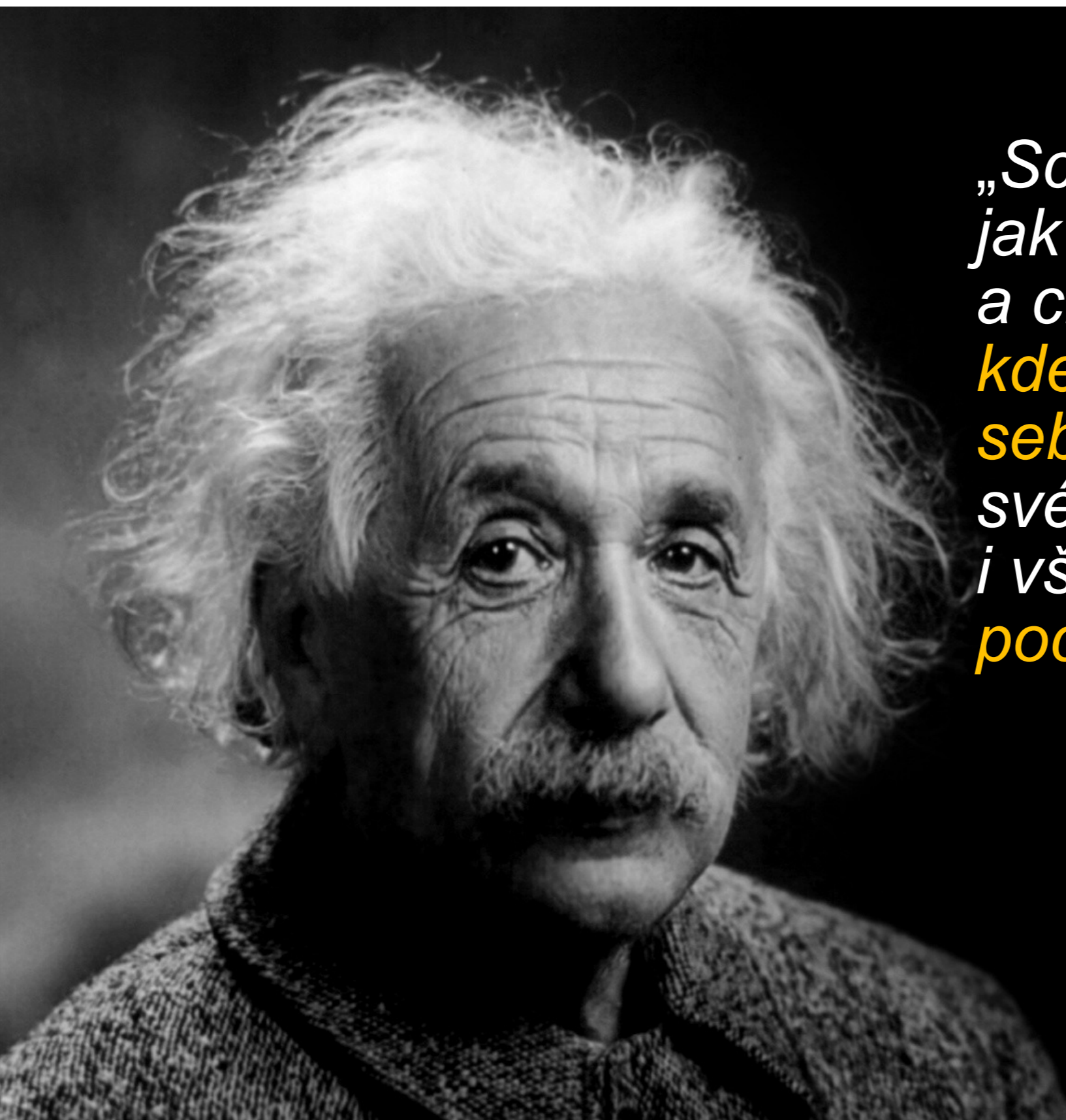

Pracovna Velkého doktora (Grand Docteur, jak ho nazývali) byla vyzdobena jen dvěma portréty. Na jednom z nich byl zobrazen **Albert Einstein**, z druhého hleděla tvář **Jana Amose Komenského**.

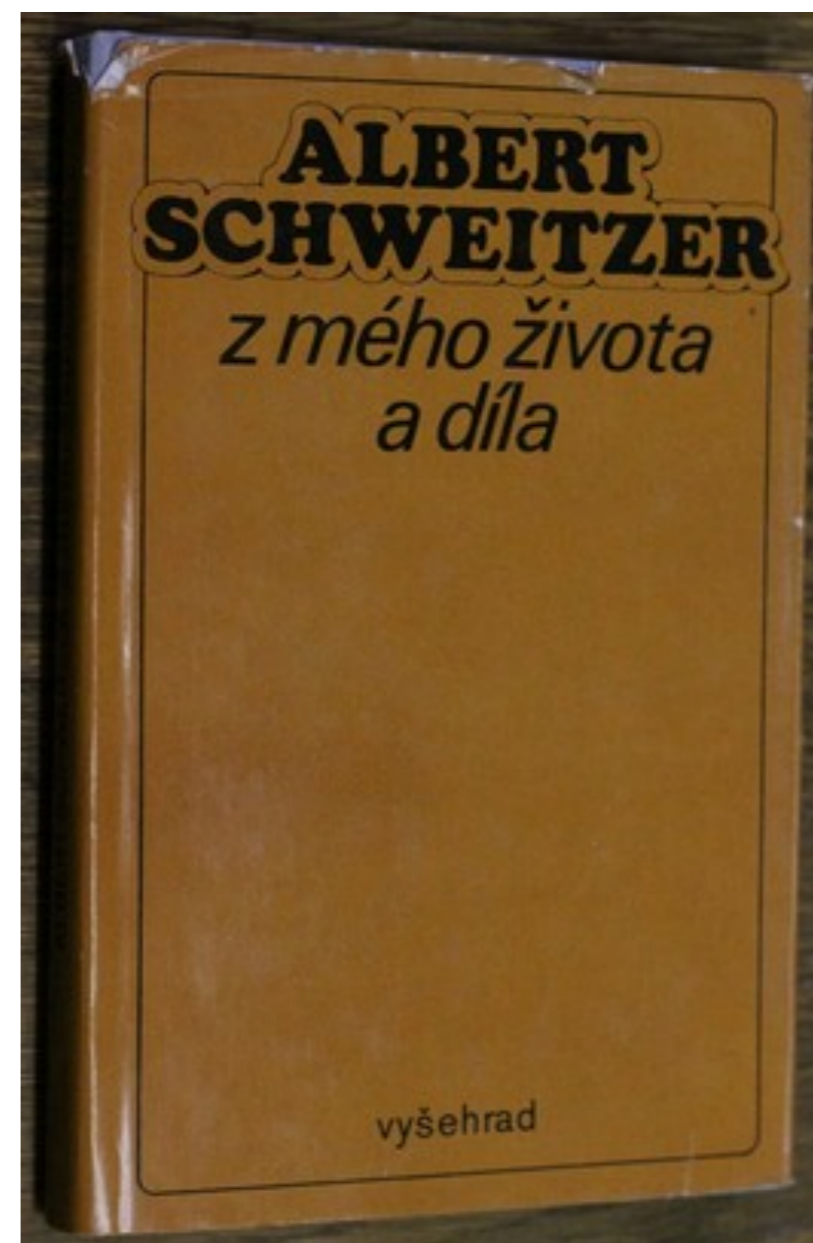

„Schweitzer je velký tím,
jak bojuje s bezcitností
a chladem **všude,**
kde vidí pro člověka
sebemenší naději. Koná
své skutky v Lambaréné
i všude jinde **z prostého**
pocitu vnitřní nutnosti.“

Albert Einstein

1931 Z mého života a díla

*„Každý si své
Lambaréné musí
najít sám. **Ale
musí o to velmi
a velmi usilovat.
Není to snadné.**“*

Albert Schweitzer

*„Je to nejenom
génius, ale i
posel lidskosti.“*

Winston Churchill

1952 Nobelova cena za mír

1965 umírá v Lambaréné

*Zkušenosti, které bychom my dospělí
měli sdělovat mladým, nezní
„Život už s vašimi ideály zatočí!“,
nýbrž **„Pevně zapust’te kořeny svých
ideálů tak, aby vám je život
nedokázal vzít!“***

Albert Schweitzer

*„Hledej, zda se nenajde
použití pro tvoji lidskost.“*

Albert Schweitzer

DRUHÝ PŘÍBĚH

Maria Montessori

*„Předmětem našeho studia
je lidskost.“*

Maria Montessori

31.8.1870, Chiaravalle

1876 státní škola v Římě

1886 – 1890 Regio Istituto Tecnico Leonardo da Vinci

Rodiče si přáli, aby studovala
pedagogiku, Maria chtěla
lékařství.

Tehdy však na LF ženy nestudovaly.

nesouhlas děkana

*„Já vím, že se
lékařkou stanu.“*

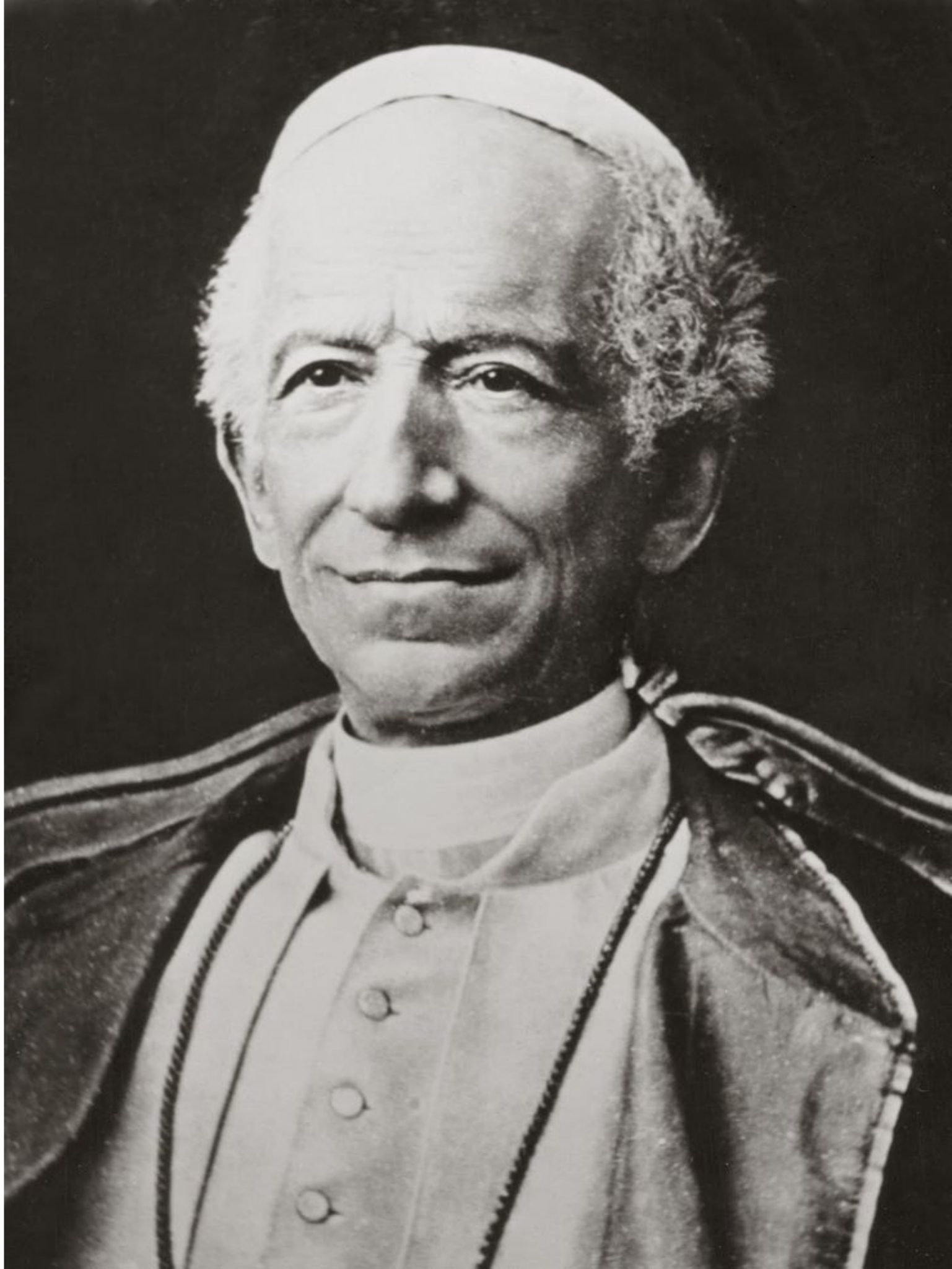
Università di Roma

1890 – 1892
matematika, fyzika
a přírodní vědy

přímluva papeže
Lva XIII.

*„Nikdo nemá
pravomoc
odepřít ženě
její poslání
léčit.“*

Elisabeth Blackwellová
promovala 1849 v státě New York

Anna Honzáková
promovala 1902 v Praze

1892 začala MAria Montessori studovat medicínu – jako první žena v Itálii

promoce 10. července 1896

poté **dětským chirurgem** nemocnice Santo Spirito v Římě

V rámci exkurzí na jiná pracoviště navštívila **Římský ústav pro choromyslné**, kde hledala pacienty pro léčbu na své klinice.

Vzpomíná si, jak na jedné z jejích návštěv jí ošetřovatel v dětském ústavu s odporem vypravoval, jak děti po obědě sbírají drobky jídla z podlahy.

*Montessori si uvědomila, že v takovém prázdném a nezařízeném prostředí **děti zoufale toužily po zrakové stimulaci a aktivitách** a že tato deprivace přispívala k jejich neblahému stavu.*

- 1897 – 1898
si doplnila
**pedagogické
vzdělání**
- 1898 (28 let) **projev**
na Národním
lékařském kongresu
v Turíně,
kde obhajovala
kontroverzní teorii,
že **nedostatek**
vhodných podnětů
pro děti je důvodem
jejich kriminality

1898 – 1900 ve fakultní nemocnici zřídila školku

1904 – 1908

přednášela na pedagogické fakultě Univerzity v Římě

*„**Předmětem našeho studia je lidství; naším cílem je stát se učiteli. Co ale dělá člověka učitelem, je láska k dítěti, protože to je právě láska, která přetváří sociální povinnost pedagoga do vyššího vědomí takového poslání.**“*

6. ledna 1907 otevřela mateřskou školu **Casa dei Bambini**

*„Měla jsem takový zvláštní pocit,
který mě dnes přiměl s rozhodností oznámit,
že zde vidím **otevření instituce,**
o které jednou bude mluvit celý svět.“*

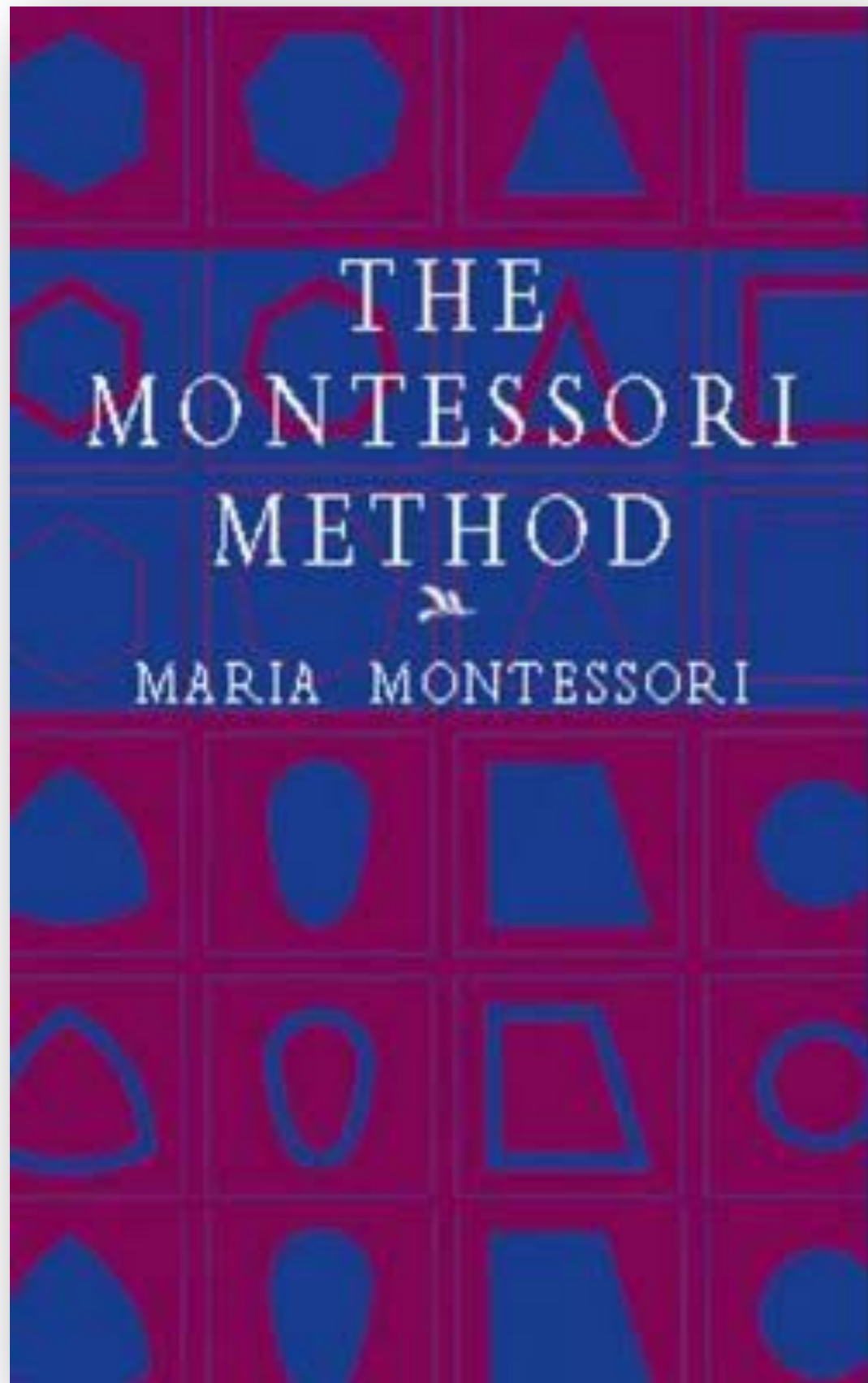
MONTESSORI PEDAGOGIKA

- dobrovolná volba aktivit
- podpora činnosti dítěte
- důraz na tvořivost, hru
- pomůcky adekvátní vývoji dítěte
- žádné tělesné tresty

„Pomoz mi, abych to dokázal sám.“

- 1909 kniha
Metoda Montessori
- 1912 v překladu v USA
(2. nejprodávanější titul
americké populárně naučné
literatury)

Brzy poté byla přeložena
do 20 různých jazyků.

Benito Mussolini

projevil zájem
o Montessori školy

1933 Maria opouští Itálii

Barcelona

Amsterdam

Indie

1938

1947 Maria Montessori (76 let)
přednáší v Římě přednášku pro UNESCO
nazvanou „**Výchova a mír**“

*„Předcházení konfliktům
je záležitostí politiky.
Nastolení míru
je záležitostí pedagogiky.“*

3x nominována
Nobelovu cena za mír
Zemřela 6.5.1952 v Holandsku.

*„Předmětem našeho studia
je lidskost.“*

***„Základem dobrého charakteru
je láska a úcta k životu,
laskavost, pravdivost, poctivost,
správné jednání ve prospěch celku
i každého jednotlivce,
v míru a bez násilí.“***

Maria Montessori

TŘETÍ PŘÍBĚH

Viktor Emanuel Frankl

*„Kdo se táže po smyslu života,
klade otázku špatně.
Otázky nám pokládá život
a na nás je, abychom na ně
odpovídali.“*

Viktor Emanuel Frankl

nar. 26.3.1905 ve Vídni

(rodiče z Pohořelic u Brna)

- vystudoval medicínu na Vídeňské univerzitě
- působil jako psychiatr, obdivoval Junga, později Adlera

- 1942 koncentrační tábor – Terezín, Osvětim, Türkheim
- jeho otec zemřel v Terezíně, matka a bratr v Osvětimi, žena v Bergen-Belsenu

1945 **A přesto říci životu ano**

logoterapie

= léčba lidské duše
hledáním a nalézáním

smyslu

nedělní neuróza

„Člověk **probíhá cestou života s nejvyšší možnou rychlostí** jen proto, aby nezpozoroval bezcílnost svého života. Neustále se snaží utéct sám před sebou.

V neděli, kdy se čilý běh zastaví, před ním stojí celá bezcílnost, bezobsažnost a **bezesmyslnost jeho existence.**“

*„Kdo se táže po smyslu života,
klade otázku špatně.
Otázky nám pokládá život
a na nás je, abychom na ně
odpovídali.“*

Viktor Emanuel Frankl

*„Úloha každého
člověka je stejně
jedinečná, jako je
jedinečná jeho
příležitost ji splnit.“*

Viktor Emanuel Frankl

An impressionistic painting in the style of J.M.W. Turner, showing a man in a white coat, possibly a doctor or scientist, standing in a landscape. The background is filled with soft, visible brushstrokes in shades of blue, green, and yellow, suggesting a bright, outdoor setting. The overall mood is serene and contemplative.

ČTVRTÝ PŘÍBĚH

Randy Pausch

„Bud’ prvním tučňákem!“

prof. Randy Pausch

https://www.youtube.com/watch?v=ji5_MqicxSo

POSLEDNÍ PŘEDNÁŠKA

Randy Pausch

PROFESOR CARNEGIE MELLON UNIVERSITY

ve spolupráci

s Jeffreyem Zaslowem

BETA
B

Měj velké sny!

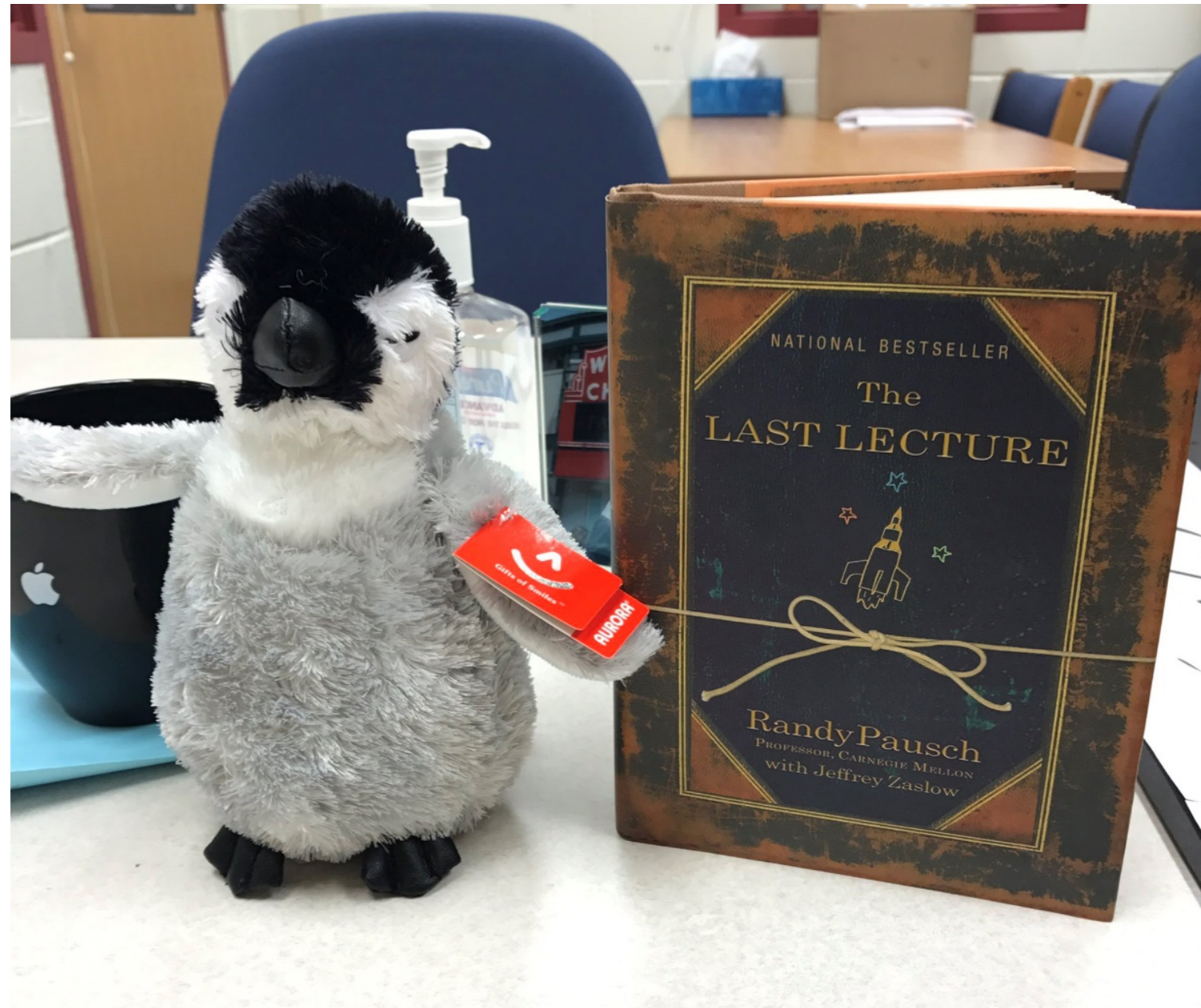

Bud' *prvním tučňákem!*

FIRST PENGUIN AWARD

Přivoň si zase k pastelkám.

A painting of a man in a white coat sitting on a bench, with a large crowd of people in the background. The man is the central figure, looking towards the viewer. The background is filled with many smaller figures, some standing and some sitting, creating a sense of a busy, crowded environment. The style is somewhat impressionistic, with visible brushstrokes and a soft, hazy atmosphere.

PÁTÝ PŘÍBĚH

Marek Orko Vácha

„Vezmi svůj život vážně.“

*„Bůh se mě nebude ptát,
proč jsem nebyl knězem nebo
spisovatelem nebo svatým
Petrem – bude se ptát, proč
jsem nebyl Markem Váchou.
To je ta veliká otázka. Kéž
bych byl tím, kým mám být!”*

*„Mnohé dobré věci,
pokud je neudělám já,
nebudou udělány vůbec.“*

Marek Vácha

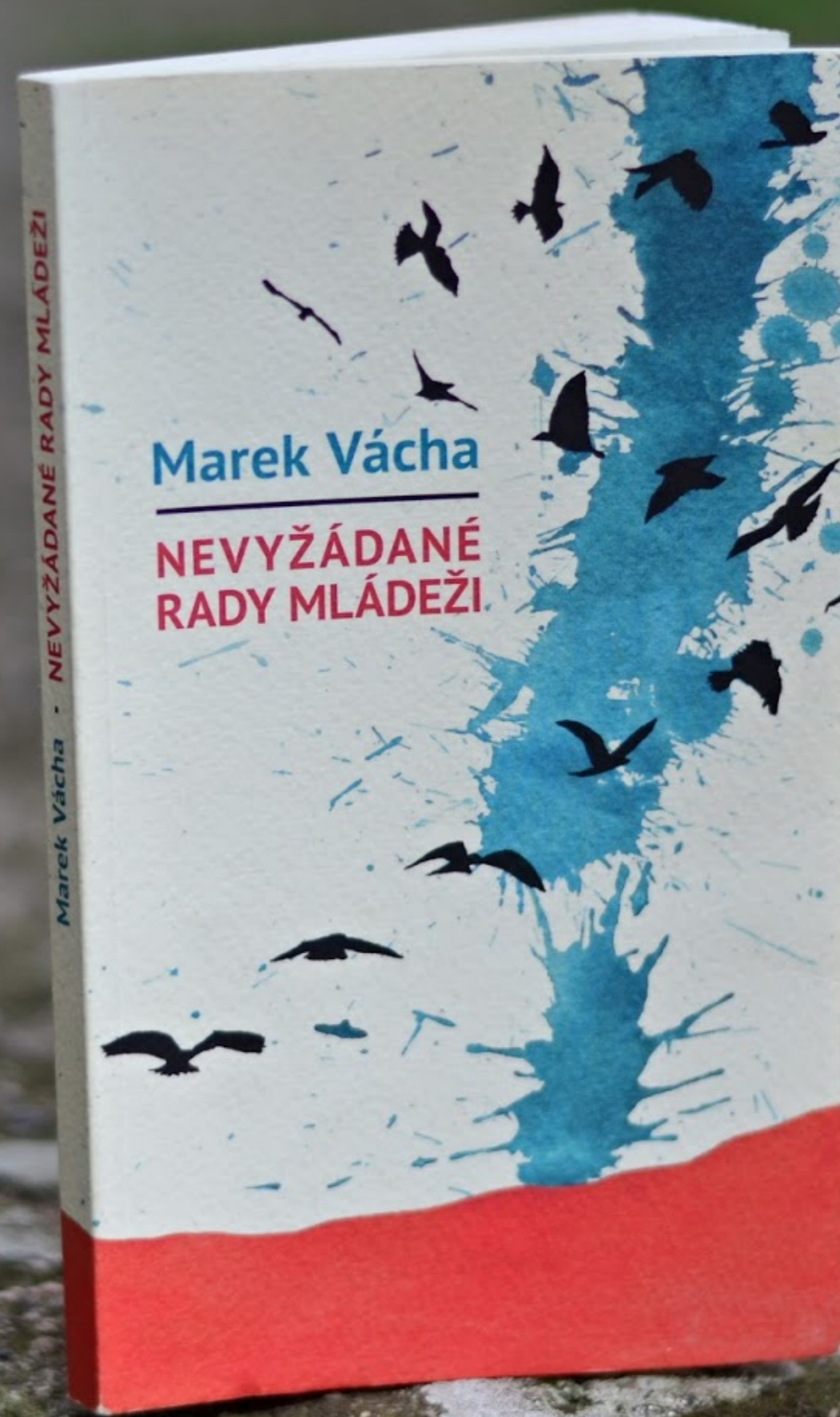
narozen 14. 9. 1966 v Brně

[http://blog.aktualne.cz/blogy/
marek-vacha.php](http://blog.aktualne.cz/blogy/marek-vacha.php)

orko.cz

*„Mnoho zlata jsi dostal
nasypáno do duše,
tak vezmi svůj život
vážně, neztrácej čas,
odvaž plachetnici
a vypluj.“*

Marek Vácha

“ Don't forget
to love
yourself. ”

Soren Kierkegaard